

Een vrije maar verantwoorde keuze Het nut van ijkingsstoetsen

Mieke Adriaens (UGent) – voorzitter van de Centrale ijkingsstoetscommissie

Inhoud

- Kadering
- IJkingstoetsen
 - Wat zijn ijkingstoetsen
 - Overzicht van bestaande ijkingstoetsen
 - Uitgebreide bevraging
 - Succesvoorspeller?
- Conclusies

Kadering

- Vrije toegang tot Vlaams hoger onderwijs
 - Iedereen kan zich inschrijven ongeacht de gevolgde studierichting, het resultaat en het aantal studenten
 - Enige uitzonderingen: arts, tandarts en opleidingen in de kunsten
- Doel **gelijkheid in onderwijskansen maximaliseren**
- **Hulp bij studiekeuze** via een aantal **instrumenten** die getrappt worden ingezet, parallel aan de verschillende fasen in het studiekeuzeproces

Kadering – instrumenten

Exploratietool van eigen interesses en vaardigheden

(Verplichte) niet-bindende toelatingsproeven: ijkingsstoets en instaptoets lerarenopleiding testen beginvoorwaarden of startcompetenties die eigen zijn aan een bepaalde opleiding of groep van opleidingen

Toelatingsexamen: verplichte en bindende toelatingsproeven voor beperkte set opleidingen

Wat zijn ijkingsstoetsen?

- Studiekeizers kunnen via deelname hun **startcompetenties** aftoetsen
- **Feedback**
 - Sterkt deelnemers met een goed resultaat
 - Verwijst deelnemers met een laag resultaat naar remediëring
- Resultaat is aanvullend maar **onafhankelijk** van feedback uit het secundair onderwijs
- **Ijkingstoets fungeert bijgevolg als handvat**
 - Geen toelating en/of selectie

19 ijkingsstoetsen in het brede STEM-domein

- Bio-ingenieurswetenschappen (BI)
- Biomedische wetenschappen (BW)
- Diergeneeskunde (DW) – verplicht sinds 2019
- Toegepaste/sociaal- economische wetenschappen (EW)
- Farmaceutische wetenschappen (FA)
- Handelsingenieur (in de beleidsinformatica) (HI)
- Handelswetenschappen (HW)
- Ingenieurswetenschappen: architectuur (IA) – verplicht sinds 2018
- Industrieel ingenieur biowetenschappen (IB)
- Industrieel ingenieur bio-industriële wetenschappen (ID)
- Industrieel ingenieur industriële wetenschappen (IN)
- Ingenieurswetenschappen (IR) – verplicht sinds 2018
- Logopedische en audiologische wetenschappen (LA)
- Biochemie en biotechnologie, biologie, chemie, geografie en geomatica of geologie (WB)
- Wiskunde, fysica en informatica (WIF)

} 2021

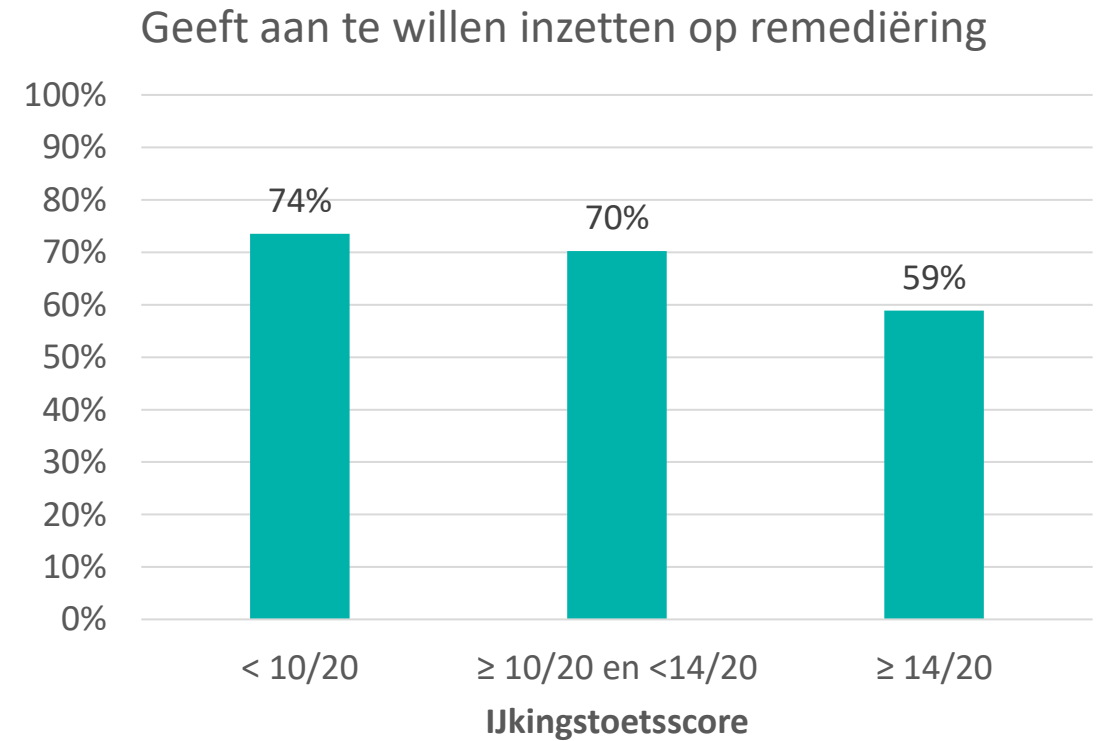
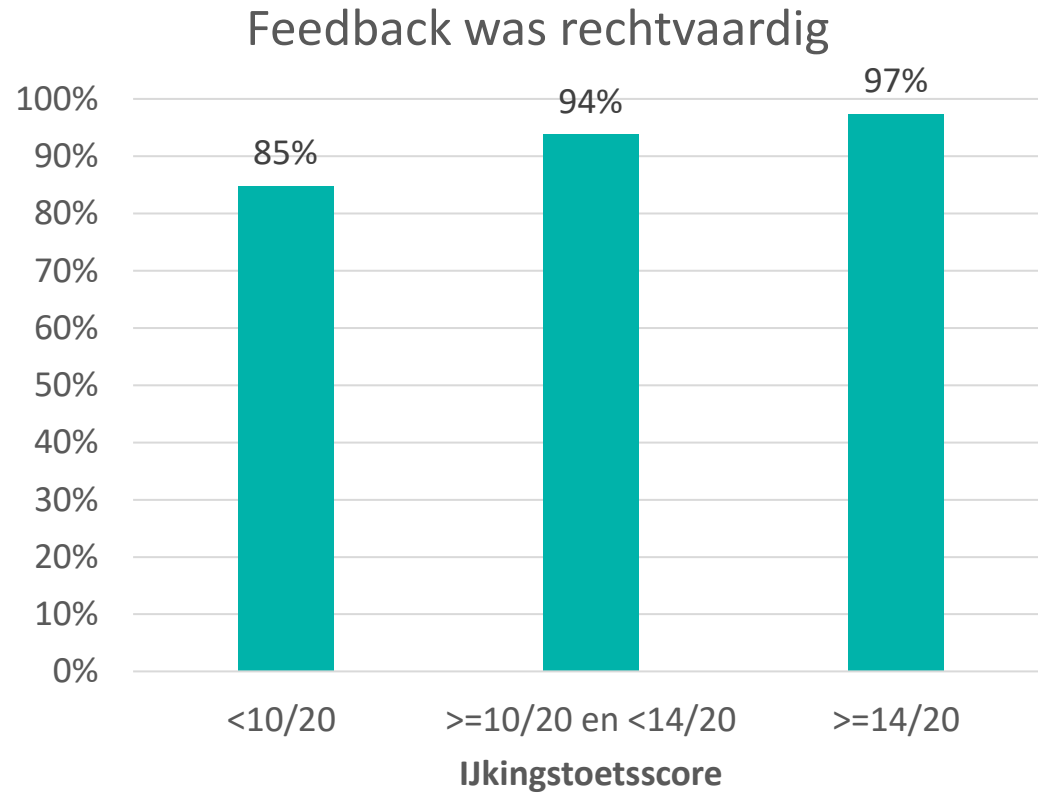
Uitgebreide bevraging

- Een valide ijkingstoets wil de studiekeizer **objectieve feedback** geven die **aanzet tot reflectie en tot eventuele actie**, onafhankelijk van het voortraject in het secundair onderwijs
- Gebruikersonderzoek
 - Brengt impact van de ijkingstoetsen in kaart

Uitgebreide bevraging

Beoordeling van de ijkingsstoetsfeedback

Succesvoorspeller?

- Hoofddoel ijkingsstoetsen
 - de deelnemer laten reflecteren en hem te activeren door feedback te geven
 - toont mogelijke lacunes in de voorkennis
 - laat de begeleidende diensten van de universiteiten toe om studenten gericht en persoonlijker te remediëren
- Hoofddoel is dus niet de voorspelling van studiesucces. Toch is de predictieve validiteit van de ijkingsstoets van belang.

Succesvoorspeller?

- Systematisch onderzoek onder toezicht van de vliir Centrale ijkingsstoetscommissie
 - Gepseudonimiseerde deelname gegevens worden gekoppeld aan verschillende parameters secundair en hoger onderwijs

Conclusies

- Ijkingstoetsen hebben tot doel het **studiekeuzep proces te versterken**
- Validiteitsonderzoek toont aan dat de ijkingstoetsen studenten **activeren** in de overgang van secundair naar hoger onderwijs
- Toch is er werk aan de winkel
 - Validiteit ijkingstoetsen opvolgen én verbeteren
 - Ontwikkeling van valide toetsen vraagt tijd en inspanning
 - Heel wat opleidingen waarvoor nog geen ijkingstoets bestaat
 - Breder perspectief (Columbus, instaptoetsen en toelatingsexamens)
 - Centrale coördinatie (bv. partnerschap AHOVOKS zoals bij opvolging voor toelatingsexamen)

Afsluiting

- Presentatie gebaseerd op de publicatie
Adriaens, M., De Laet, T., Fonteyne, L., Marconato, A., Melis, I., & Tambuyzer, B. (2020). Een vrije maar verantwoorde keuze : het nut van ijkingstoetsen. TH&MA (DEN HAAG), (3), 29–32.
- Met dank aan
 - Tinne De Laet, Lot Fonteyne, Anna Marconato, Isabelle Melis, Bart Tambuyzer
 - De leden van de Centrale ijkingstoetscommissie